

и IV Дума. — М., 1983; Кризис самодержавия в России (1895—1917). — Л., 1984; Соловьев Ю. Б. Самодержавие и дворянство в 1907—1914 гг. — М., 1990; Ковалинский В. Меценаты Киева. — К., 1998. — С. 45, 110, 362, 370.

В. І. Попик.

БОДЯНСЬКИЙ Олександр Всеволодович (23.09.1916, х. Петропіль Верхньодніпровського пов. Катеринославської губ., тепер с. Петропіль Запорізького р-ну Запорізької обл. — 27.02.1992, там же) — археолог, краєзнавець.

По батьківській лінії — праправнук Павла Ілліча Бодянського, прилуцького збирача старожитностей, редактора "Полтавских губернских ведомостей". Батько — Всеволод Костянтинович, походив з дворян; мати — Ганна Родіонівна, селянка; дружина — Ганна Корнійвна; діти — сини Володимир (помер 1993) і Віктор.

Середню освіту здобув в Августинівській серед. школі (Запорізький р-н), до 5-го курсу навчався на історичному ф-ті Дніп-

роп. ун-ту (1948).

З 1929 і до кінця життя займався археологією. З 1931 був близький до Д. І. Яворницького, з яким його пов'язувала творча дружба і теплі дружні стосунки. Останній в листах називав Б. "дорогий синку", "дорогий синашу" і на знак особливої довіри подарував йому у 1940 свій знаменитий дубовий щіпок. У 1934—36 працював лаборантом у музеї Дніпробуду (Запоріжжя). 1943—45 — учасник Великої Вітчизняної війни. В 1946 — співробітник Дніпроп. істор. музею. В 1946—76 — старший лаборант Ін-ту археології НАН України, 1977—92 — співробітник Запорізького обл. краєзнавчого музею.

Б. був унікальним "розвідником" археологічних пам'яток. На його рахунку сотні виявлених і введених у наук. обіг археологічних об'єктів у Надпоріжжі і Нижньому Подніпров'ї. На території Запорізької, Дніпроп., Херсон. областей він виявив стародавні стоянки кам'яного віку, поселення і могильники епохи бронзи і раннього залізного віку, середньовіччя, козацтва. Б. — першовідкривач пам'яток, які стали хрестоматійними і увійшли до всіх підручників і довідників з археології: мустьєрська стоянка біля скелі Орел і енеолітичний могильник поблизу с. Петро-Свистунового, Лисогірський неолітичний могильник, Капулівський енеолітичний могильник, могильник черняхівської культури поблизу с. Військового та ін.

У фондах Ін-ту археології збе-

рігаються його звіти, починаючи з 1946. Б. — автор бл. 40 розвідок, заміток, повідомлень, статей з археології і стародавньої історії. Він зібрав і передав до Запорізького обл. краєзнавчого музею, Дніпроп. істор. музею, Історико-культурного заповідника на о. Хортиця, Ін-ту археології НАН України (фонд № 3) колекції предметів різних епох і культур. Відкриті Б. пам'ятки лягли в основу наук. статей, дисертацій, монографій багатьох археологів.

Тв.: Мустьерская стоянка у скалы Орел // КСИА АН УССР. — К., 1960. — Вып. 9. — С. 117—122; Лысогорский неолитический могильник // Там само. — К., 1961. — Вып. 11. — С. 32—37; Раскопки могильника в с. Войсковом // АИУ. — К., 1967. — Вып. 1. — С. 37—39; Енеолітичний могильник біля с. Петро-Свистунове // Археологія. — К., 1968. — Т. 21. — С. 117—125; Вовнигский второй позднеолитический могильник // Неолитические памятники Степной Украины. — Донецк, 1992. — 48 с. (у співавторстві).

Лит.: Череватенко Л. В. Яким голосом озветься земля? // Вітчизна. — 1976. — № 7. — С. 174—188; Сушко К. І. Повернення // Древности Степного Причерноморья и Крыма. — Запорожье, 1992. — Вып. 3. — С. 191—194.

*З. Х. Попандопуло,
С. М. Ляшко.*

ГОРБАЛЬ Кость Гаврилович (псевд. і крипт. — К. Н. Рутег; Гль; К. н.; 29.05.1836, Тисмениця, тепер смт Івано-Франк. обл. — 14.

01.1903, м. Перемишль, тепер Пшемисль, Польща) — педагог, поет, журналіст, редактор.

Н. у сім'ї кушніра. Мати — Меланія, походила з роду Юркевичів. Дружина — Людвика, з роду Табачинських (з 1883).

Навч. приватно у дяка в т. з. духовній академії. 1853 вступив до Станіславської гімназії. Продовжував навчання в Чернівцях. Взимку 1861, склавши іспит зрілості, вступив на філос. Відділення Львів. ун-ту. Вивчав природничі науки та укр. л-ру. 1863—64 отримав абсолюторію — документ про закінчення університетських студій. Працював помічником гімназійного вчителя у Чернівцях. У 1865 редагував і видавав укр. літературно-наук. журн. "Нива" (вийшло 20 номерів), де вперше опубліковано під псевд. Гетьманець вірші М. Старицького, деякі оповідання і драм. фразка Ю. Федьковича, твори А. Міцкевича у перекладі В. Навроцького. 1867 разом з Федором Заревичем видавав політ. газ. "Русь" (вийшло 75 номерів). "Русь" друкувала літ.